

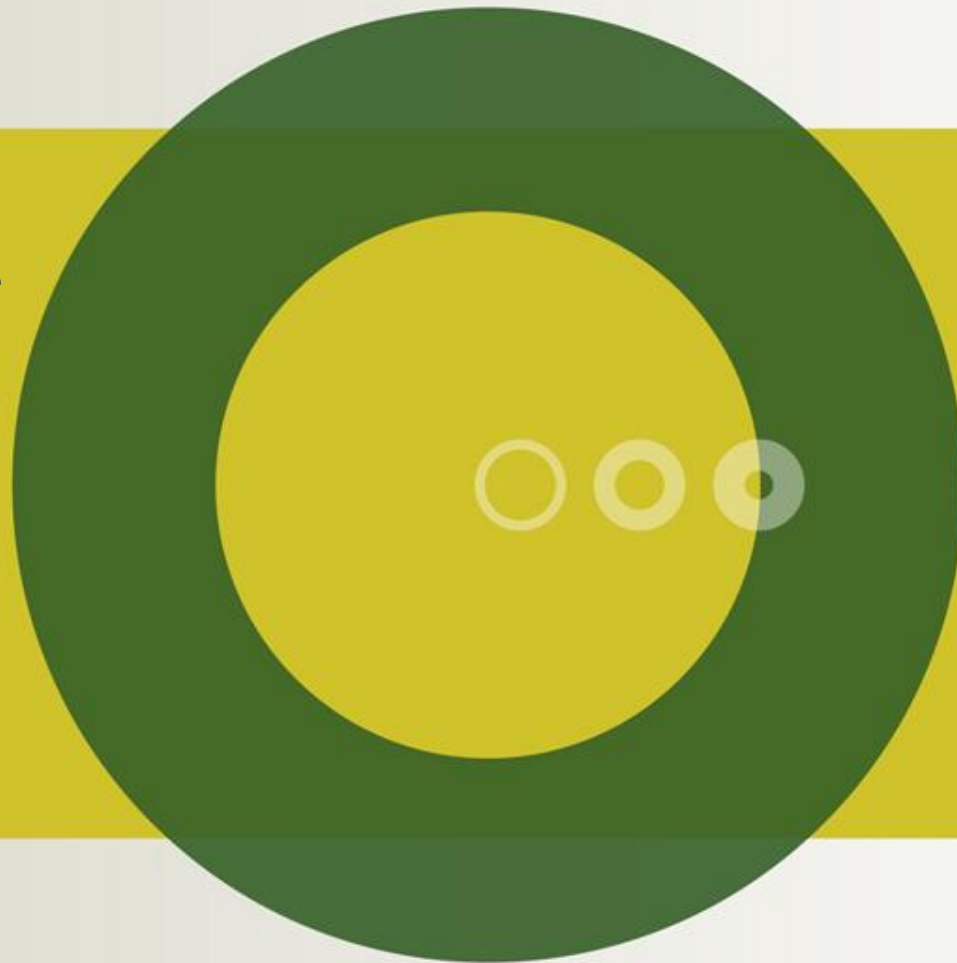

Fra registrering i din besætning til indeks

Avlsseminar for Limousine
Brørup

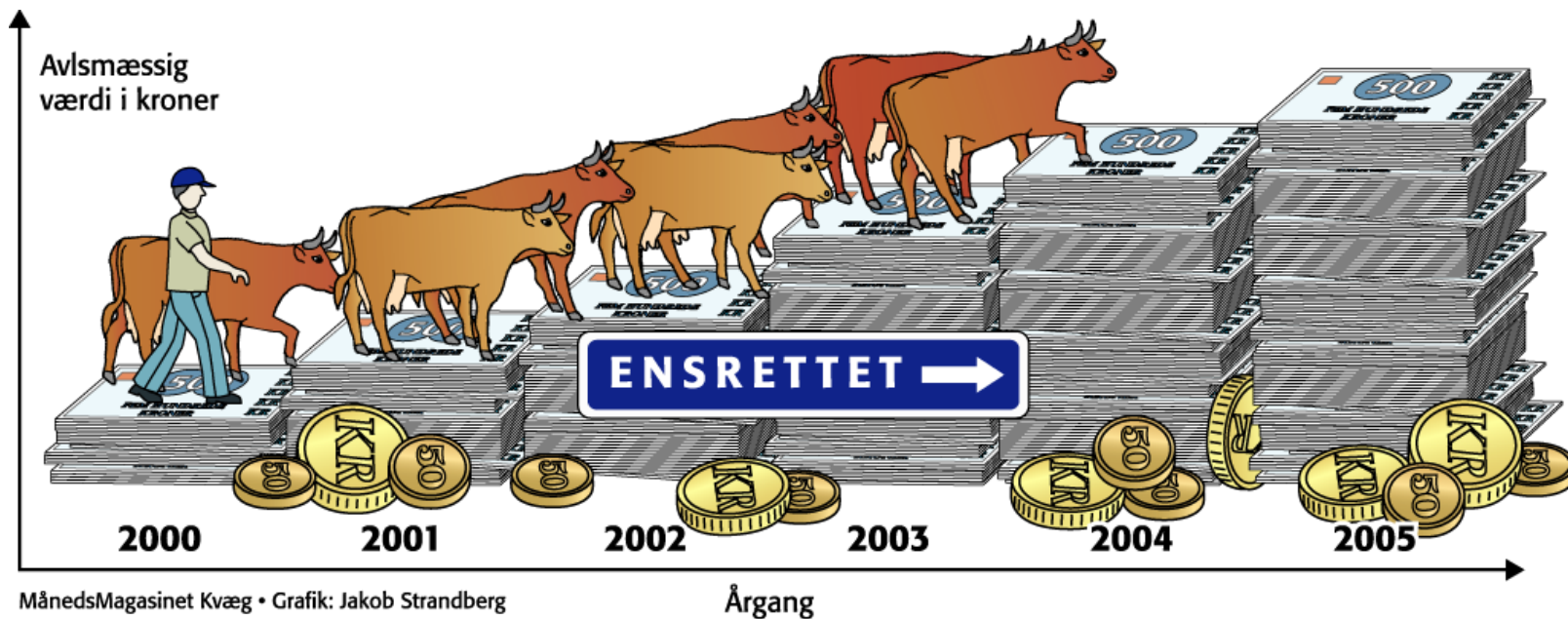
Anders Fogh

Oktober 2011

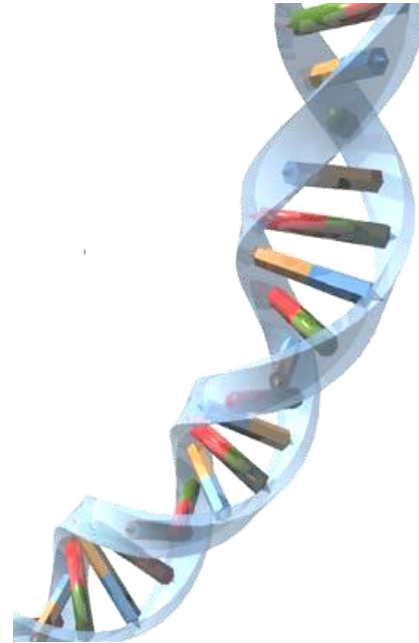

Avl er et stærkt redskab!

Permanent genetisk fremgang
fra generation til generation

Forskkel mellem avls- og miljømæssig fremgang

Registrering

Uden registreringer, ingen sikkerhed, ingen avlsfremgang

Registreringer er krumtappen i avlsarbejdet

”Gode registreringer”

Nøgleord er:

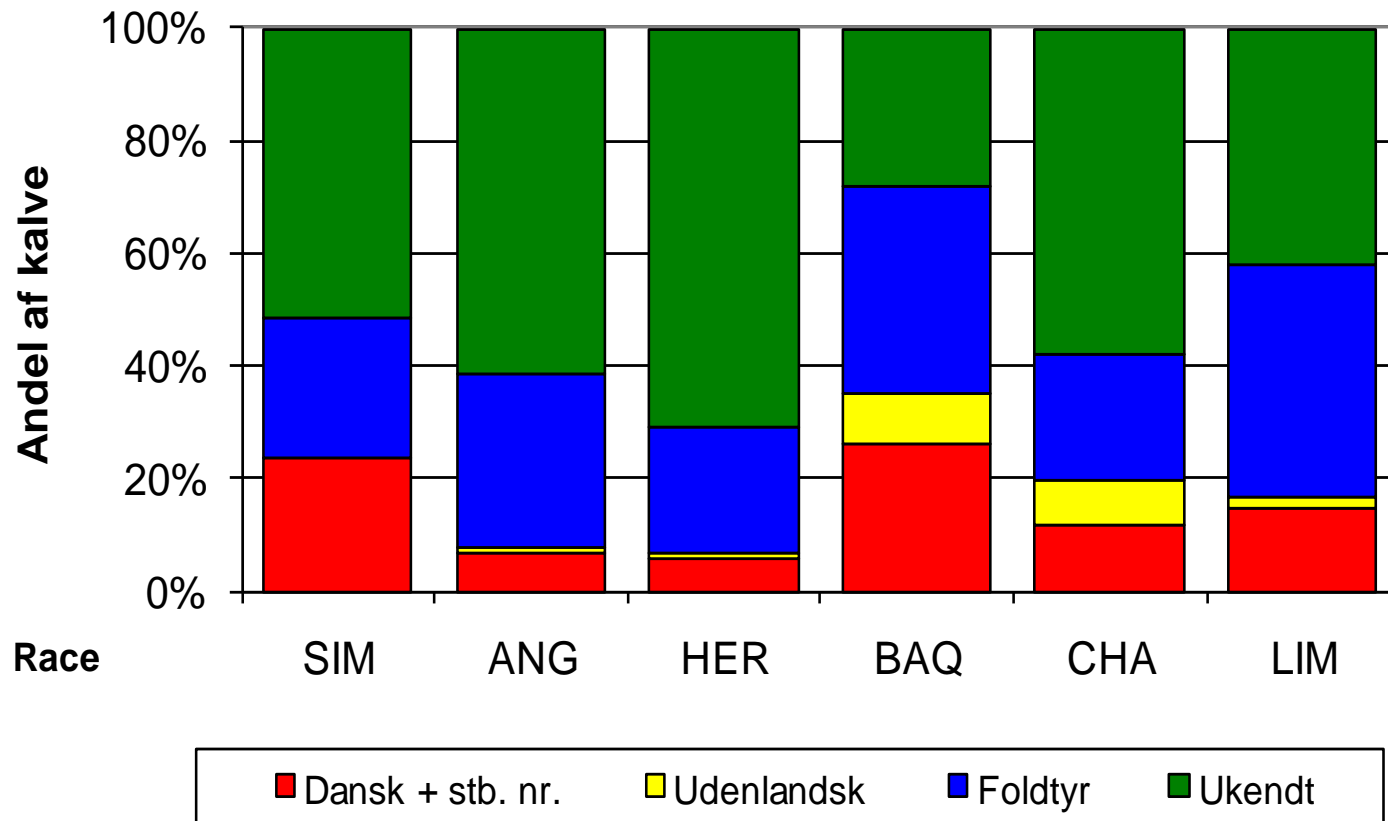
- Mange
- Sande
- Systematiske

Registreringsniveau

Procent af kælvningsforløb

Registreringer	Højland	Hereford	Limousine
Fødselsvægt	38%	22%	39%
200-dages vægt	10%	5%	8%
365-dages vægt	6%	5%	7%
Klassificering	8%	33%	41%
Kælvningsforløb	77%	68%	76%
Kåring	6%	1%	2%

Registrering af afstamning

Registrering af afstamning

Mere systematisk registrering af afstamning giver:

- Højere sikkerhed på toptyre/tyrefædre
  - større avlsfremgang for racen
- Højere sikkerhed på brugskøer
  - værdi for racen?

Inseminering

**Norske undersøgelser anbefaler,
at min. **25%** af hundyrene
insemineres**

**Herved opnås 50% af den
maksimalt mulige avlsfremgang**

Inseminering

Flere insemineringer giver:

- Bedre link mellem besætninger
  - bedre avlsværdivurdering
- Mere massiv anvendelse af de bedste tyre
  - større avlsfremgang for racen

Sande registreringer

- Registrerer det du ser
- Pas alle dyr ens
- Niveauforskelle er ligegyldige

Eksempel på bedre registreringer: Individprøve

Systematiske registreringer

Registrer på alle dyr

”Hvis du kun registrerer vejninger, kåringer, fødselsforløb på udvalgte dyr i besætninger er avlsværditalle et mindre præcist bud på det sande avlsmæssige niveau”

Registreringer på gården

200-dages vægt

Fødselsvægt

365-dages vægt

Fødselsforløb

Renracede/ mælk x kød

Kælvningsinterval

Afstamning

Livskraft

Renracede/ mælk x kød

Registreringer på gården Fortsat

Kåring af muskler

Kåring af krop

Kåring af lemmer

Registreringer på slagteri

Klassificering (EUROP)

renracede/ mælk x kød

Slagtekroppens vægt

renracede/ mælk x kød

Individprøve

Tilvækst i testperioden

Areal af L.D.

Vægt ved 7,5 måneder

Forberedelse til avlsværdiurdering

- **Data trækkes ud af dyreregistrering**
  - Ca. 3 uger før 1.2, 1.5, 1.8 og 1.11
- **Upålidelige/åbenbart forkerte data fjernes**
- **Editeres mht. definition af egenskaber**
  - Vægte udenfor 140 - 260 dage , 290 - 425 dage fjernes
  - Vejning i fødselsbesætning (ikke ET)
  - Aldersgrænser mht. slagtning

Præstation består af flere faktorer

Tilfældigheder

Arv

Sygdom

Fodring

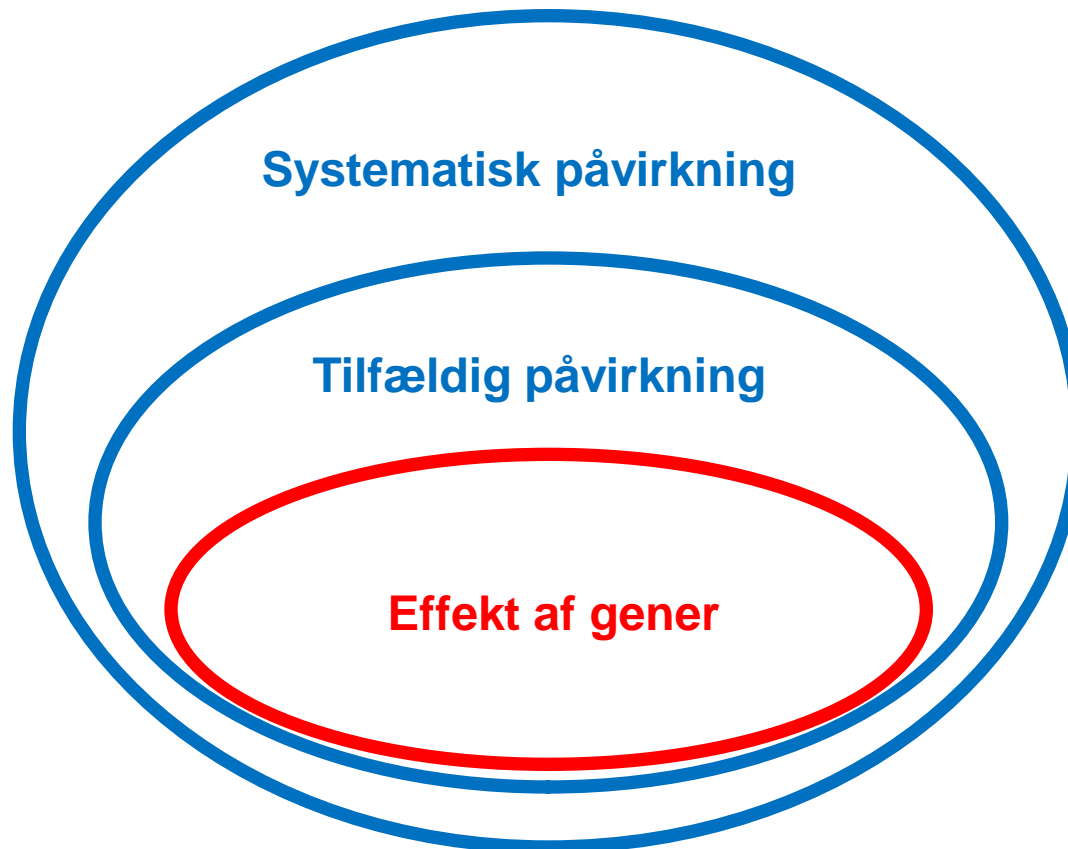
Management

Pasning

Opstaldning

Avlsværdiurdering

Grupper af faktorer som påvirker præstation

Systematisk påvirkning

365-dages vægt

- **Besætning x år**
- **Fødselssæson**
- **Koens alder ved kælving**
- **Kalvens køn**
- **Flerfødsel (tvilling)**
- **Vejealder:** Vejedagskorrektion forskellig for tyre- og kviekalve
- **Genetiske grupper**

Korrektion for besætning

	3 bedste kalve	Alle kalve
200 dages vægte	400	400
	400	400
	450	450
		340
		320
		355
Gennemsnit	417	378

Systematisk påvirkning

365-dages vægt

- Besætning x år
- **Fødselssæson**
- Koens alder ved kælving
- Kalvens køn
- Flerfødsel (tvilling)
- **Vejealder:** Vejedagskorrektion forskellig for tyre- og kviekalve
- **Genetiske grupper**

Effekt af fødselssæson

I forhold til november, december og januar

Fødselsmåned	Effekt på 365-dages vægt
Februar	Vejer 3 kg mere
Marts	Vejer 2 kg mere
April	Vejer 1 kg mindre
Maj	Vejer 4 kg mindre
Juni og juli	Vejer 2 kg mindre
August, september og oktober	Vejer 2 kg mere

Systematisk påvirkning

365-dages vægt

- Besætning x år
- Fødselssæson
- **Koens alder ved kælving**
- Kalvens køn
- Flerfødsel (tvilling)
- **Vejealder:** Vejedagskorrektion forskellig for tyre- og kviekalve
- **Genetiske grupper**

Effekt af koens alder

I forhold til gamle 1. kalvskøer

Mors alder	Effekt på 365-dages vægt
18-20 måneder	17 kg lettere
21-23 måneder	14 kg lettere
24-26 måneder	9 kg lettere
27-29 måneder	5 kg lettere
30-32 måneder	5 kg lettere

Systematisk påvirkning 365-dages vægt

- Besætning x år
- Fødselssæson
- Koens alder ved kælving
- **Kalvens køn**
- **Flerfødsel (tvilling)**
- **Vejealder:** Vejedagskorrektion forskellig for tyre- og kviekalve
- **Genetiske grupper**

Effekt af køn og antal kalve

365-dages vægt

- Kviekalve er 122 kg lettere end tyrekalve
- Tvillingekalve er 26 kg lettere end enkeltfødte kalve

Systematisk påvirkning

365-dages vægt

- Besætning x år
- Fødselssæson
- Koens alder ved kælving
- Kalvens køn
- Flerfødsel (tvilling)
- **Vejealder:** Vejedagskorrektion forskellig for tyre- og kviekalve
- Genetiske grupper

Effekt af vejealder

I forhold til kalve vejet 405-425 dage gamle

Vejealder	Effekt på 365-dages vægt, tyre	Effekt på 365-dages vægt, kvier
305-325	97 kg lettere	67 kg lettere
325-340	79 kg lettere	54 kg lettere
340-350	67 kg lettere	47 kg lettere
350-360	60 kg lettere	39 kg lettere
360-370	44 kg lettere	31 kg lettere
370-380	39 kg lettere	26 kg lettere
380-390	28 kg lettere	19 kg lettere
390-405	17 kg lettere	12 kg lettere

Systematisk påvirkning

365-dages vægt

- **Besætning x år**
- **Fødselssæson**
- **Koens alder ved kælvning**
- **Kalvens køn**
- **Flerfødsel (tvilling)**
- **Vejealder:** Vejedagskorrektion forskellig for tyre- og kviekalve
- **Genetiske grupper**

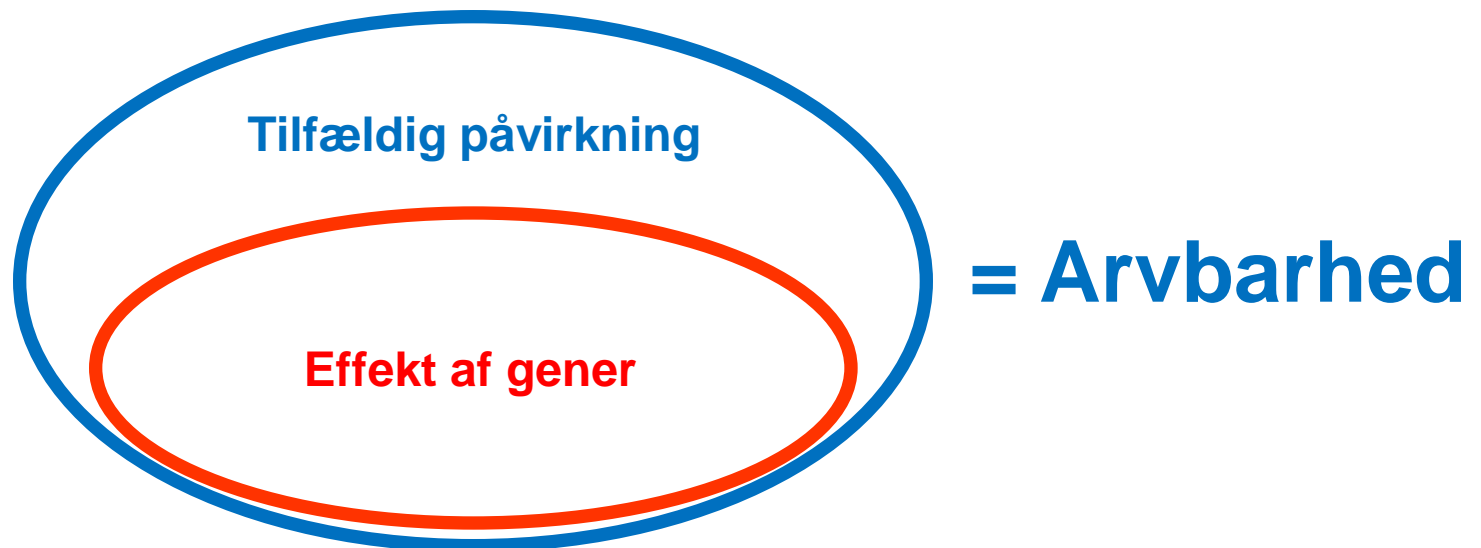
Genetiske grupper

- Danske grupper (unge og ældre)
- Frankrig
- Rest

Bedst mulige forventning til dyr importeret fra udlandet

Avlsværdiurdering

Grupper af faktorer som påvirker præstation

Tilfældige påvirkning

365-dages vægt

- Coccidiose som kalv
- Fodring som kalv
- Ormeangreb
- m.m.

73% af
forskelle
mellem dyr

Effekt af gener

27% af
forskelle
mellem dyr

Arvbarheder, udvalgte egenskaber

Ultralydsareal på individprøve	45%
Tilvækst på individprøve	40%
EUROP klassificering	30%
200-dages vægt (kalv)	27%
365-dages vægt (kalv)	27%
Forløb (kalv)	10%
Livskraft (kalv)	8%
Kælvningsinterval	5%

Flere bidrag til avlsværdital!

Præstation

Afkom

Forældre

**Avlsværdital – det bedste bud på
det reelle avlsmæssige niveau**

Fra avlsværdital til sammensatte indekser

- 28 egenskaber i avlsværdivurderingen
- 15 egenskaber i avlsmålet
- 13 informationsegenskaber

Disse kombineres til 8 indekser, samt produktions-, funktions- og S-indeks

S-indeks

”Indekserne er sammenvejet ud fra deres økonomiske vægte. Vægtene er baseret på økonomiske og politiske hensyn”

Indeksernes gennemsnit

2008

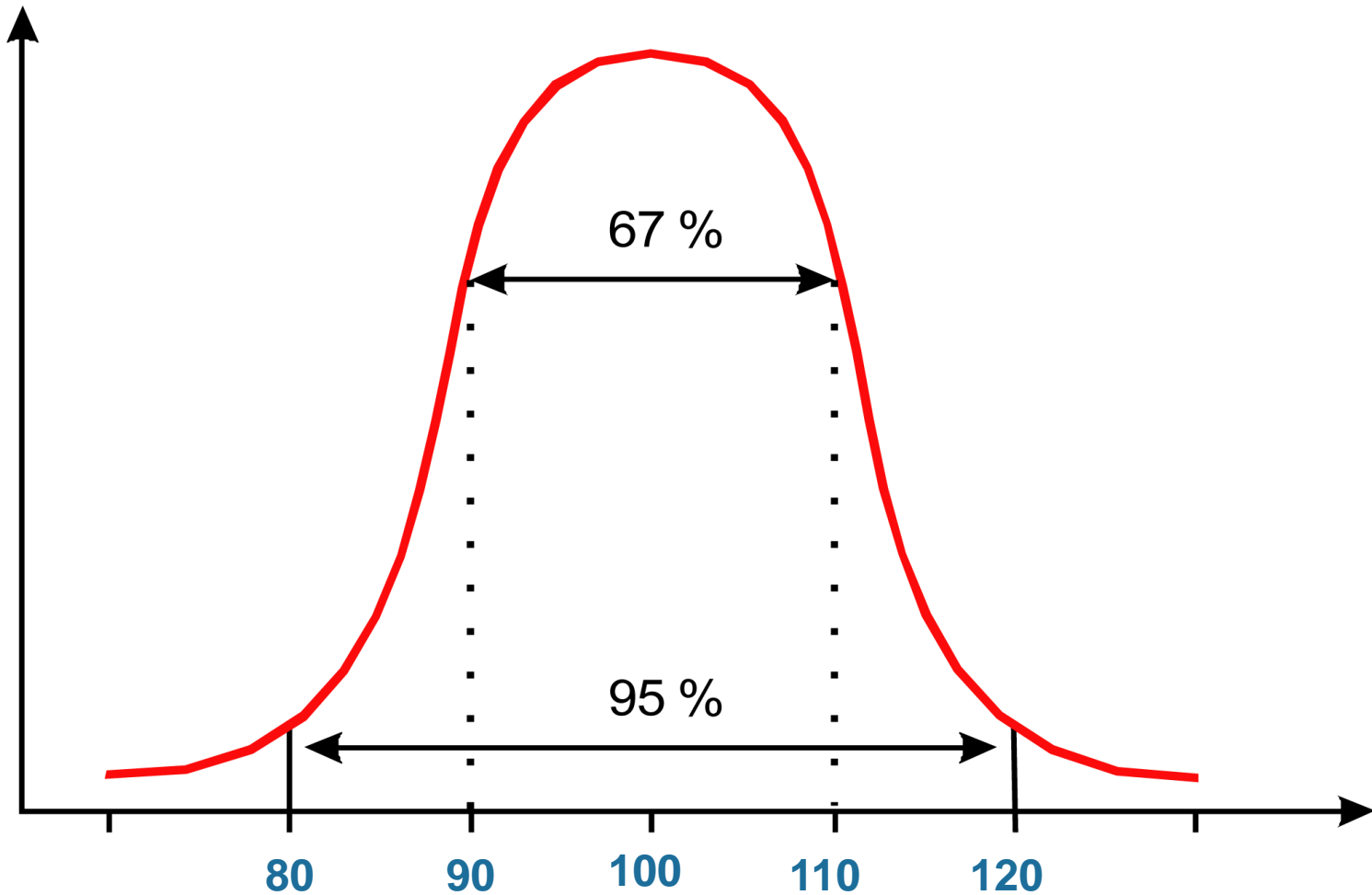

Indeksernes gennemsnit

2009

Indeksernes spredning

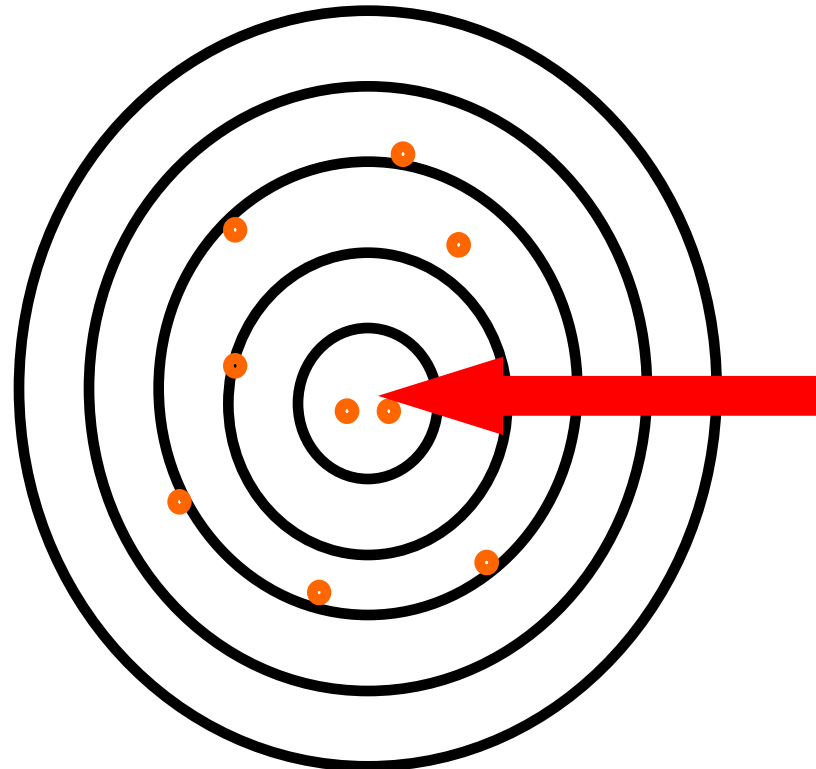
Gennemsnit og spredning

- **Potentielle avlsdyr har gns. 100**
- **Indeks over 110 - blandt 17% bedste**
- **Indeks over 120 – blandt 3% bedste**
- **Indeks over 130 – blandt 1% bedste**

Sikkerhed

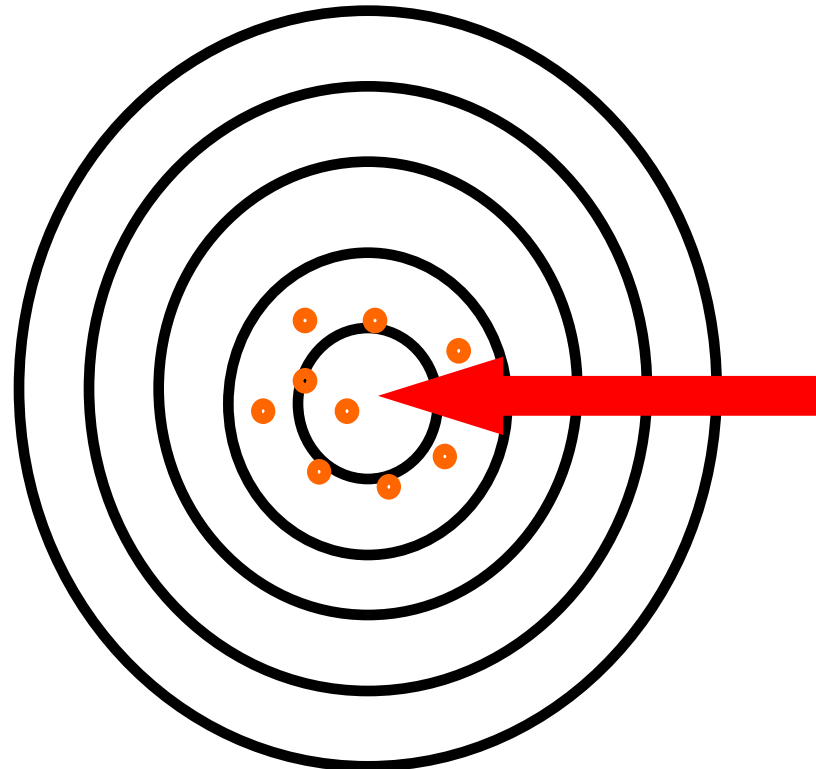
- Hvor sikre er vi på at den beregnede avlsværdi er det samme som den "sande avlsværdi"
- Afhænger af antal registreringer på dyr og slægtninge

Lav sikkerhed

Den sande
avlsværdi

Høj sikkerhed

Den sande
avlsværdi

Anerkendelse

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.